

ABANT DEKLARASYONU

Çevre Mevzuatı ve Mühendislik

10-11 Ağustos 2000 tarihinde Bolu Abant'da düzenlenen "Çevre Mevzuatı ve Madencilik" konulu çalışma grup toplantısına Oda Yönetiminden, Çevre Komisyonundan ve İstanbul Şubemizden temsilcilerimizle katılım sağlanmıştır.

Açılış konuşmalarında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına üyemiz Sn. Ergün Tuncer, İzmir Sanayi Odası maden grubunu temsilen üyemiz Ertuğrul Doğuç görüşlerini dile getirdiler.

10 Ağustos 2000 tarihindeki 1. Oturumda;"tehlikeli atıkların kontrolü yönetmeliği" ile ilgili sunum İstanbul Şube Başkanımız Sn. A.Ekrem YÜCE", madencilikte kullanılan kimyasallar" ile ilgili sunum ise Odamız adına Sn.Caner ZANBAK tarafından gerçekleştirilmiştir.

11 Ağustos 2000 günkü çalışma grup toplantıları; Çevre Bakanlığında ilgili grup sorumluluklarının başkanlığında madencilik sektörü, üniversite, kamu kurumları ve oda temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiş, tüzük ve yönetmeliklerde yapılması gereken değişiklikler tartışılmıştır.

Çevre mevzuatı ve uygulamalarına yönelik çalışmalar madencilik sektörü ile Odamız faaliyetlerinin önemli bir bölümünü işgal edecektir. Eylül-Ekim aylarında Çevre Bakanlığında konuyla ilgili personelin katılımı ile madencilik faaliyetleri sonrası oluşan atıkların kontrolü ve depolanması koşullarını yerinde incelemek üzere büyük maden işletmeleri ve zenginleştirme tesislerinin bulunduğu yerlere gezi düzenlenmesi öneriler arasında yer aldı.

"a-ÇED Yönetmeliği

b- Su Kirliliği Yönetmeliği

c- Hava Kalitesi Kontrol Yönetmeliği

d- Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği

e- Yeni Yönetmelik ve Yönergeler" çalışma grupları oluşturularak üretilen kararların Çevre Bakanı Sn. Fevzi Aytekin'e sunulduğu ortamda, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi adına Sn.İsmet Kasapoğlu sektörün sorunlarını dile getirdi, Yurt Madencilik GeliştirmeVakfı Başkanı Sn. Prof.Dr.Güven Önal bir konuşma yaptı.

Oda 2. Başkanımız Sn. Emin BİLEN Çevre Bakanı Sn. Fevzi Aytekin'e Abant çevre yürüyüşü sırasında, Odamız etkinliklerini, Maden Mühendislerinin çevreye olan duyarlıklarını belirterek taşocakları, kum ocaklarında Maden Mühendisi istihdamının yaygınlaşması ve Çevre İl Müdürlükleri Maden Mühendislerinin istihdam edilemesiyle çevreye verilecek zararları ortadan kalkacağını vurguladı. Sn. Aytekin, uzun zamandır kadro tahsisi için çalıştıklarını ancak başarılı olmadıklarını söyledi.

Bakanlık görevlileri ile sektör temsilcilerinin karşılıklı iyi niyet ve anlayış sergilediği toplantıda alınan kararlar önümüzde günlerin ve yılların önemli çalışma ve tartışma konuları olacak. Çevreye duyarlı sürdürülebilir madencilik kriterlerinin ortaya konması ve geliştirilmesi için üyelerimiz ve örgütlü yapımızla üzerimize düşen görevi gerçekleştireceğiz.

ÇEVRE ve MADENCİLİK

-Ergün TUNCER-

TOBB Madencilik Sektör Kurulu Üyesi

10 Ağustos 2000 tarihinde gerçekleştirilen çevre mevzuatı açısından madencilik sektörünün sorunları ve çözüm önerileri toplantısında TOBB adına Ergün TUNCER tarafından yapılan konuşma aşağıdadır.

Sayın Müsteşar, Değerli Bakanlık Mensupları, Muhterem Sektör Temsilcileri, Basınımızın Değerli Mensupları,

Dünyamızın son elli yıllık dönemine baktığımızda, hızlı sanayileşmenin, bilim ve teknikte olağanüstü ilerlemelerin çok büyük yararlar sağladığını, ancak denetlenemeyen bir çevre kirlenmesini de beraberinde getirdiğini görüyoruz.

Tüm bunlar yeni bir yüzyıla girerken, sanayi ve sanayi ötesi toplumlarında dayatması ile, dünya kamuoyunda büyük bir çevre duyarlılığı bilinci yaratmıştır. Bu gelişmeler, son yıllarda yeni değer yargılarıyla oluşan çevre ahlakı, hukuku ve demokrasi anlayışını ortaya çıkartmıştır.

Birleşmiş milletler tarafından 1972 yılında Stockholm'de gerçekleştirilen ilk dünya çevre zirvesinde yayınlanan ve Türkiye'nin imzaladığı bildirmede;

"İnsan onurlu ve iyi bir yaşam sürmeye olanak veren nitelikli bir çevrede, özgürlük, eşitlik ve yeterli yaşam koşulları temel hakkına sahiptir".denilerek "Çevre Hakkı" bireysel ve temel bir hak olarak ortaya çıkmıştır.

Günümüzde çevre hakkının vatandaşlarımız tarafından geniş çapta algılanması 1980'lerde siyanürlü yöntemle altın elde edilmesi yılında yürürlüğe giren 2872 sayılı Çevre Yasasının 10.maddesine göre 1993 yılında çıkartılan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) yönetmeliğinden sonra olmuştur.

Yeri gelmişken ülkemizde bu hakkın her za-

man yerinde ve doğru olarak kullanılmadığını söylemek istiyorum. Bergama olayında, yargı, madenciliği, teknolojiyi madencileri ve teknokratları yargılamış ve mahkum etmiştir. Bazı sivil toplum örgütleri de ne yazık ki pozitif bilime karşı alınmış bu karara alkış tutmuşlar, siyasi irade de olup bitenlere popülist yaklaşımla seyirci kalmıştır. Perdenin önünde çevreci imajı verilirken, perdenin arkasında nelerin döndüğünü, artık herkesin görmesi ve anlaması gerekmektedir.

Sayın Müsteşar, değerli katılımcılar,

Bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin; sürdürülebilir, kalkınma ilkesi doğrultusunda, korunmasını, geliştirilmesini ve çevreyi etkileyerek her türlü faaliyetin kontrol edilmesini sağlamak üzere Çevre Yasası ve bu yasaya dayanılarak Çevresel Etki Değerlendirilmesi (ÇED) yönetmeliği çıkartılmıştır.

ÇED Yönetmeliği ile getirilmiş olan mevcut hükümlerle 3213 sayılı Maden Yasası arasında ciddi uyumsuzluklar nedeni ile madencilik sektöründe son yıllarda sıkıntı ve rahatsızlık had safhaya ulaşmıştır. Bu uyumsuzluk çevre ile ilgili yönetmeliklerin sanayiye uygulanır olup, madenciliğe uygulanır olmamasından kaynaklanmaktadır.

Madenciliğin özel durumu nedeniyle hemen her ülkede maden yasası ile birlikte madenciliği

düzenleyen Çevre Yönetmelikleri bulunmaktadır. Bunun gerekçesi, madencilik faaliyetinin diğer sanayi dallarından farklı özellikler taşımasıdır.

Madenciliği diğer sektörlerden ayıran özellikler kısaca şunlardır;

- *- Madenlerin oluşturduğu yeri tayin etmek mümkün değildir.
- <- Madenlerin işletilmesi ile ilgili yer tercihi yapmak mümkün değildir.
- <<- Çıkarılan cevherin ara zenginleştirme işlemine tabi tutulması ile ilgili alternatifler sınırlıdır.
- *- Madenlerin işletilmesi "kamu yararına" bir

faaliyettir.

Madenciliğin etkin bir şekilde yapılabilmesi için ÇED/ÖN ÇED saf hasında soyut yorumlara yer bırakmayacak, madencinin ve ilgili kurum ve kuruluşların başvurmak zorunda olduğu standartlara ihtiyaç bulunmaktadır. Madencilik yatırımlarının sübjektif esaslarla değerlendirilmesi, büyük harcamalar yaparak arama, işletme ve gerektiğinde tesis yatırımı yapmış yatırımcıya uygulanmaya kalkılırsa, büyük bir güvensizlik ortamı doğar ve sektöre yatırım engellenmiş olur. Yatırımcının önüne uyması gereken standartlar konması gerekir ve standartlara uyabileceği görülen yatırımcıya izin verilmesi zorunlu olmalıdır.

Sonuç olarak; ÇED Yönetmeliği temelde Maden Yasası ve madencilik disiplini ile çalışmaktadır. Maden Yasası ve madencilik felsefesine uygun özel yönetmeliklere ihtiyaç bulunmaktadır. Bu yönetmeliklerin uygulayıcısı madencilikten sorumlu bakanlık olmalı ve denetlemeler uzman kuruluş olan Çevre Bakanlığına bırakılmalıdır.

Sözlerime son verirken Çevre Mevzuatı açısından Madencilik Sektörünün sorunlarına çözüm getireceğine inandığımız böyle bir toplantıyı tertip ve düzenleyenleri kutluyor, beni sabırla dinlediğiniz için teşekkürlerimi sunuyorum.

DUYURU

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

İzmir Şubesi tarafından her yıl düzenlenen
"Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumunun
dördüncüsü bu yıl 18-19 Ekim 2001 tarihlerinde
İzmir'de gerçekleştirilecektir.